

การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

Personnel Development in Cooperative Learning of the Pre-school Chidren Development Center of Muang Roi-Et Municipality

เพ็ญศรี ขัตตะโล¹ ภูษิต บุญทองเถิง² ไพศาล เอกะกุล³ และ จำเนียร พลหาญ⁴

Pensri Khuttalo,¹ Poosit Boontongtherng,² Paisarn A-kakul³ and Chumnian Pollaharn⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย ขั้นตอนแผนปฏิบัติการ สังเกตการณ์ และสะท้อนผล ดำเนินการด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน กลุ่มเป้าหมายการวิจัยจำนวน 5 คน เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบสังเกต แบบประเมิน แบบทดสอบ และแบบวัดความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า

การพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน เป็นผลให้บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมากขึ้น โดยมีผลการทดสอบหลังการปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการระดับมากถึงร้อยละ 80.67 และบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาบุคลากร การเรียนรู้แบบร่วมมือ

ABSTRACT

This research aimed to develop personnel the Developing Children Center of Muang Roi-Et in cooperative learning management and ability to do so using action research following Kemmis and McTaggart's conceptual framework with a 4 steps as: planning, action, observation, and reflection steps using two development strategies, workshop and internal supervision, 5 subjects were as target group. Data collection tools consists of observation from assessment form, questionnaire, and satisfaction measurement form.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² ศษ.ด. (หลักสูตรและการสอน) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รับต้นฉบับ 26 ธันวาคม 2551 รับลงพิมพ์ 4 กุมภาพันธ์ 2552

Research results found that:

Personnel development of pre-school children development center Roi-et municipality, using workshop and internal supervision revealed that subjects were increased comprehension of cooperative learning by considering the higher post-test scores than pre-test and post-workshop the target group gained high level scores (80.67%) In addition, it also enhanced cooperative learning management efficacy of pre-school children development center personnel which considered from two times supervision on cooperative learning plan drawing and ability in cooperative learning management which found that target group have ability drawing cooperative learning plan and ability to implement cooperative learning, two times, in high level.

Keywords : Personnel development, cooperative learning

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541 : 36) การจัดการศึกษาที่สำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนในประเทศให้เท่าเทียมนานาชาติได้นั้น ควรจัดการศึกษาให้มีศักยภาพตั้งแต่ในระดับปฐมวัย (สิริมาภิญาญอนันตพงษ์, 2545 : 142) เพราะการจัดการศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาพื้นฐานสำหรับชีวิตในอนาคตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่ต้องสอดคล้องกับโลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นโลกแห่งวิทยาการสมัยใหม่และข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 8) หากพื้นฐานในขั้นนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างบริบูรณ์แล้ว การเรียนรู้ในขั้นต่อไปย่อมประสบความยากลำบาก และยากที่ผู้เรียนจะพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ด้วยเหตุนี้ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงไม่ใช่เป็นเพียงการเตรียมตัวเด็กเพื่อให้พร้อมที่จะเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่ควรเป็นการช่วยเด็กให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมในวัยเริ่มต้นอย่างมีความสุข มีความสามารถในการคิดการใช้ภาษา การแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่น มีความรู้สึที่ดีต่อตนเอง (ภานเฑธรรมบรร, 2546 : 81)

การส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ผู้ดูแลเด็กจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กว่าเป็นเสมือนประสบการณ์ ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีทักษะ ทำให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจกล้าแสดงออก และเล่นร่วมกับผู้อื่นได้ (ทัศนีย์ นาคุณทรง, 2546 : 190) ดังนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนจึงควรมีการเปลี่ยนวิธีเรียนจากกลุ่มใหญ่มาเป็นกลุ่มย่อย และยึดความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (วีรวรรณ มณีเนวล, 2543 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Johnson and Johnson, 1987 : 30) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันแก้ปัญหาให้บรรลุผลได้ดี โดยอาศัยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน วิธีการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้วิธีหนึ่งคือ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีหนึ่ง ที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียนรู้ไม่ใช่ใช้วิธีการจัดการเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มย่อยอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้อย่างใกล้ชิดและสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

(สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ, 2544 : 3) ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มักขึ้นกับบทบาทของครู ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนให้สอดคล้องกับแนวคิด ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูจะต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน ให้คำปรึกษาชี้แนะแก่ผู้เรียน เกื้อหนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญเด็กควรมีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจสิ่งรอบตัวผ่านการเล่น ค้นคว้า ค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือก ตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (ทัศนีย์ นาคอุทธ, 2546 : 1)

ครูจึงเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญต่อการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการเตรียมบุคลากรครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะครูเป็นบุคลากรหลักที่จะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีขอบข่ายและกว้างขวาง จึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตน ตลอดจนพัฒนาความสามารถของตนที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการพัฒนาบทเรียนให้เหมาะสมกับเทคนิค ยุทธวิธี และสื่อการเรียนการสอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการ เมื่อครูเกิดความตระหนักและยอมรับว่าควรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนแล้ว ครูจึงควรจะได้รับความรู้ความเข้าใจว่าตนจะต้องทำอะไร และทำอย่างไร สิ่งเหล่านี้อาจให้ความรู้แก่ครู โดยวิธีการต่างๆ เช่น การฟังบรรยาย การสังเกต การสอน การอบรม เป็นต้น (กรมสามัญศึกษา, 2544 : 7)

สภาพปัจจุบันการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เปิดสอนระดับชั้นเด็กเล็ก (ก่อนระดับการศึกษาปฐมวัย) อายุตั้งแต่ 2 ปี 6 เดือน - 5 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และด้านคุณธรรม จริยธรรม และใช้หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการประชุมในวันที่ 25 ตุลาคม 2550 เพื่อสรุปผลการดำเนินงานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

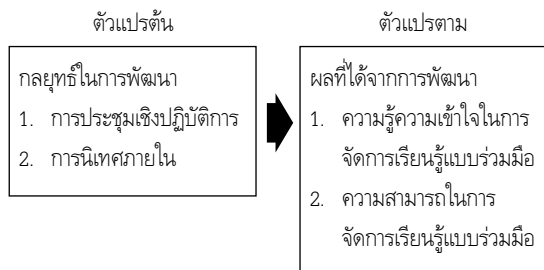
และเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นและมีข้อสรุปร่วมกันว่า ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะทางสังคม ทักษะในการทำงานกลุ่ม และทักษะการสื่อสาร เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันแม้จะใช้การสอนโดยวิธีการของมอนเตสซอรี ที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เลือกทำอุปกรณ์ตามความชอบ และความสนใจของตนเอง แต่ยังไม่ทำให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เด็กยังไม่มีทักษะทางสังคม ทักษะในการทำงานกลุ่ม และทักษะการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอให้ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เพราะเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกวิธีการหนึ่ง ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้สามารถทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสติปัญญา มีทักษะการคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา มีทักษะทางสังคม มีปฏิสัมพันธ์ในทางสร้างสรรค์ เรียนรู้ในการฟังผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการทำงานเป็นทีม ควบคุมตนเองใน การเรียน เข้าใจตนเอง มีความมั่นใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นที่ประชุมจึงมีข้อสรุปร่วมกันว่า จะใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยจะจัดให้มีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. กรอบแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้ แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2. กรอบแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ใช้กรอบการเขียนแผนการเรียนรู้ของกรมวิชาการ ประกอบด้วย (กรมวิชาการ, 2544 : 49) สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยได้นำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวความคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ด (ในประวัติ เอรารรณ, 2545 : 15-16 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-15) กำหนดกระบวนการในการดำเนินงานการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 5 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

1. การประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการนิเทศภายในมีดังนี้

2.1 แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2 แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพมี การดำเนินการดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่ใช้ในการสังเกตการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสังเกต

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสังเกต ตามแนวคิดของบุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธ์ (2540 : 50-53) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 31-33)

1.3 สร้างแบบสังเกต ตามขอบข่ายเนื้อหาและหลักการสร้างที่ศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย

1.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้องความเหมาะสม และความครอบคลุมด้านเนื้อหาของเครื่องมือ

1.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง

1.7 จัดพิมพ์แบบสังเกตเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของ

นักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของบุญธรรม กิจปรีดาภิรุต (2540 : 54-58) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 31-33)

2.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสู่การกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมกรอบของการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.4 ร่างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุม เชิงปฏิบัติการที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมด้านเนื้อหาของเครื่องมือ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง

2.7 จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบ

3.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบทดสอบ ตามแนวคิดของ บุญธรรม กิจปรีดาภิรุต (2540 : 59-63) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 31-33)

3.3 กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม แล้วสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีลักษณะแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แต่ต้องการจริงจำนวน 30 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อ เสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบและภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอนแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยาลัยพนธ์อีกครั้ง ถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับสมบูรณ์

4. แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

4.2 ศึกษารูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากงานวิจัยของ นิยม บุญคัมภ์ (2548 : 9-101) และพงศ์เทพ ธาณี (2548 : 168)

4.3 สร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ โดยสร้างข้อความให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.4 นำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยาลัยพนธ์

4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณา

ความเหมาะสมของภาษาและถ้อยคำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4.6 นำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4.7 จัดพิมพ์แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมิน ตามแนวคิดของ บุญธรรม กิจปริดาภิรักษ์ (2540 : 54-58) และสมนึก ภัททิยนิ (2546 : 31-33)

5.3 สร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยสร้างข้อความให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.4 นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา

5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยพิจารณาความเหมาะสมของภาษาและถ้อยคำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5.6 นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา อีกครั้ง

5.7 จัดพิมพ์แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.1 ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทดสอบครูก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทราบความรู้เดิม และความรู้หลังจากที่ได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วว่ามีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่

1.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของครูกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.3 หลังจากที่ได้ดำเนินการเขียนแผนการเรียนรู้เสร็จ วิทยากรดำเนินการประเมินแผนการเรียนรู้ที่ครูเขียนขึ้น โดยใช้แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.4 หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูเพื่อสอบถามความคิดเห็นหลังการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. การนิเทศภายใน

2.1 ผู้นิเทศประเมินแผนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล ก่อนที่กลุ่มเป้าหมายจะดำเนินการสอนจริง โดยใช้แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2 ผู้นิเทศสังเกตการณ์สอนของกลุ่มเป้าหมายตามตารางการนิเทศ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนในการทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย จากนั้นมาเปรียบเทียบเพื่อดูการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย และพิจารณาคะแนนสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (เสรี ลาขโรจน์, 2537 : 20)

3.1 คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก

3.2 คะแนนร้อยละ 60-79.99 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

3.3 คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ว่าต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับเรื่องใด จึงทำให้ได้ทราบว่า ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ต้องการพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพราะครูยังไม่เข้าใจหลักการวิธีการ การใช้เทคนิคการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่จะส่งเสริมสร้างความรู้สึกรักพึ่งพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียน การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างผู้เรียน ขาดการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมและทักษะในการทำงานกลุ่ม ขาดเทคนิคการจัดกลุ่มผู้เรียน

ผู้วิจัยและครูกลุ่มเป้าหมายจึงได้ดำเนินการประชุมร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน

กำหนดสิ่งที่ต้องการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งได้แก่ พัฒนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และพัฒนาให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

2. การดำเนินการ

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินการตามกลยุทธ์

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อประเมินผลว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือไม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินจากการสังเกตและให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1.1 การสังเกตพฤติกรรม ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายขณะเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติทั้ง 3 วัน เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลปรากฏว่า กลุ่มเป้าหมายมีสนใจและตั้งใจเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการตรงเวลา กระตือรือร้นแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต่อวิพากษ์และข้อผิดพลาดที่พบร่วมกันอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 การทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลการทดสอบก่อนเริ่มการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 36.00) และเมื่อทำการทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 80.67) แสดงให้เห็นว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้แบบร่วมมือเพิ่มมากขึ้น

1.3 การประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการ

ประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ

2. การนิเทศภายใน มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้นิเทศให้แนะนำ แนะนำแนวทางและให้ความช่วยเหลือ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยทำการนิเทศภายใน 4 ครั้ง โดยดำเนินการนิเทศภายในดังนี้

2.1 การนิเทศภายในครั้งที่ 1 เพื่อประเมินผลงานเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุดที่ 1 ของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุดที่ 1 ของกลุ่มเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทีละรายการ โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ มีผลดังนี้ 1) สื่อการเรียนการสอน 2) เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้

2.2 การนิเทศภายในครั้งที่ 2 เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุดที่ 1 ของกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือชุดที่ 1 ของกลุ่มเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการควบคุมกำกับและการช่วยเหลือกลุ่ม ส่วนด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 การนิเทศภายในครั้งที่ 3 เพื่อประเมินผลงานเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือชุดที่ 2 ของกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุดที่ 2 ของกลุ่มเป้าหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทีละรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ มีผลดังนี้ 1) เนื้อหา และสื่อการเรียนการสอน จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผล

2.4 การนิเทศภายในครั้งที่ 4 เพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือชุดที่ 2 ของกลุ่มเป้าหมาย ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือชุดที่ 2 ของกลุ่มเป้าหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการจัดการเรียน

การสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 2 การสะท้อนผลปัญหาอุปสรรค

จากการใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการยังมียังกลุ่มเป้าหมาย 2 ท่านที่ยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และเมื่อได้รับการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้หรือได้รับการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมายยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น เมื่อได้รับการให้ข้อเสนอแนะ กลุ่มเป้าหมายก็ได้ทำการปรับปรุงและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ได้ดีขึ้น เมื่อนำแผนการเรียนรู้มาใช้จริงในห้องเรียน ครูโดยส่วนใหญ่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์ทั้ง 2 กลยุทธ์ ได้แก่

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ กลุ่มเป้าหมายบางคนไม่ตรงเวลาในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ นอกจากนี้บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการมาล่วงหน้า และเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการมีตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือน้อย จึงมีส่วนทำให้บุคลากรบางท่านยังเข้าใจในระดับปานกลาง

2. การนิเทศภายใน ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือกลุ่มเป้าหมายบางคนส่งงานไม่ทันตามเวลาที่กำหนด และไม่มาในวันที่มีการนิเทศ ทำให้ผู้นิเทศต้องเดินทางมาหลายรอบ

3. ปัญหาเรื่องงบประมาณ งบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาครูครั้งนี้มีจำนวนจำกัด และเป็นงบประมาณที่ไม่เป็นแผนดำเนินงานของโรงเรียน จึงทำให้มีงบประมาณสนับสนุนการทำกิจกรรมน้อย ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายตกลงร่วมกันว่าจะพัฒนาเพียงวงรอบเดียว โดยเน้น

การนิเทศภายในเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พงศ์เทพ ธาณี (2548 : บทคัดย่อ) และนิยม บุญคัมภ์ (2548 : 83-85) พบว่าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมายมีผลการทำแบบทดสอบสูงมากกว่าก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้กลุ่มเป้าหมายได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญแนะนำ และให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ และในการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าในกลุ่มเป้าหมาย 2 คน ที่ยังมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากมาจากกลุ่มเป้าหมาย 2 คน ยังขาดความมั่นใจในการในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถของตนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบศูนย์กลาง ซึ่งต้องใช้เวลาในการฝึกเขียน ฝึกสอนและฝึกอบรมบ่อยๆ จะทำให้ดีขึ้นได้

2. จากการนิเทศภายใน เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือกำกับ ติดตามเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มีสมร ผลทรัพย์ (2547 : บทคัดย่อ) และธีรภาพ วลามิตร (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า การนิเทศภายในเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือทำให้กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ การที่กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น อาจเนื่องมาจากในกระบวนการนิเทศจะดำเนินการนิเทศภายในถึง 4 ครั้ง โดยมี

กิจกรรมคือ การนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน และการประเมินผลจากสภาพจริง ซึ่งผู้นิเทศได้ดำเนินการนิเทศภายในเป็นไปในรูปกลียานมิตร ทำให้ครูมีความสุข มีขวัญกำลังใจในการพัฒนางานร่วมกัน นอกจากนี้การนิเทศภายในยังช่วยให้กลุ่มเป้าหมายมีความความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มเป้าหมายได้รับการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้จากการนิเทศเป็นอย่างดี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากผลการทำแบบทดสอบก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 36.00) และเมื่อทำการทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 80.67) ความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลจากการนิเทศภายใน จากการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 2 ชุด

2.1 ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุดที่ 1 และ 2 อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดตามลำดับ

2.2 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชุดที่ 1 และ 2 อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการประชุมเชิง

ปฏิบัติการและการนิเทศภายใน จึงจะทำให้การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือประสบความสำเร็จ

2. กลุ่มเป้าหมายจะต้องปฏิบัติตามกำหนดการที่กำหนดไว้และให้ความร่วมมือในกิจกรรมในการพัฒนาอย่างเต็มที่ การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจึงจะประสบความสำเร็จ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศาล เอกะกุล และอาจารย์จำเนียร พลหาญ กรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจนเป็นที่เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). **การจัดหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). **แนวดำเนินงานโครงการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคนให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับจังหวัด**. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- ทัศนีย์ นาคุณทรง. (2546). **การจัดการศึกษาระดับบริหาร**. มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- ธีรภาพ วลามิตร. (2547). **การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ โรงเรียนสุรวิทยาคาร อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภเนต ธรรมบวร. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส.
- นิยม บุญคัมภ. (2548). **การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านนาแพ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญธรรม กิจปริดาภิรุต. (2540). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2545). **การวิจัยปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- พงศ์เทพ ธาณี. (2548). **การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนอ่างศิลา อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มัสมร ผลทรัพย์. (2547). **การพัฒนาบุคลากรครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โรงเรียนสุรนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีรวรรณ มณีนว. (2543). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือสอนโดยหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมนึก ภัททิยน. (2544). **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2546.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาธรรม. (2543). **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินผลตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **คู่มือการดำเนินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2545). **ศักยภาพการจัดการศึกษาระดับในประเทศ**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.